

**Výroční zpráva o činnosti
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
v roce 2023**

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny byla zřízena usnesením vlády ze dne 17. září 1997 č. 581, o zřízení Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity. V roce 2001 došlo k transformaci této Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity v Radu vlády pro záležitosti romské komunity. Usnesením vlády ze dne 29. března 2010 č. 254 pak došlo ke změně názvu poradního orgánu na Radu vlády pro záležitosti romské menšiny a schválení Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Statut Rady vlády pro záležitosti romské menšiny byl následně upraven usnesením vlády ze dne 12. května 2014 č. 352, ve znění usnesení vlády ze dne 12. listopadu 2014 č. 933, usnesením vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 590, usnesením vlády ze dne 30. května 2018 č. 346, usnesením vlády ze dne 30. září 2019 č. 692, usnesením vlády ze dne 18. května 2022 č. 567 a usnesením vlády ze dne 29. března 2023.

Výroční zpráva Rady vlády pro záležitosti romské menšiny za rok 2023

(zpracované podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády ve smyslu usnesení vlády ze dne 20. února 2002 č. 175)

1. Úvod

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Rada“) je stálým, poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské integrace. Cílem Rady je napomáhat zlepšení postavení Romů ve všech sférách života, odstraňování nedůvodných rozdílů v postavení Romů a většinové společnosti, a dosažení bezkonfliktního a vzájemně obohacujícího soužití Romů a většinové společnosti.

Rada dále:

- a) připravuje a schvaluje stanoviska pro rozhodnutí vlády a vyjadřuje se v rámci připomínkového řízení k návrhům jiných orgánů zasahujících do oblasti romské integrace,
- b) schvaluje podněty Rady pro jednání vlády České republiky,
- c) schvaluje dlouhodobé a střednědobé strategie romské integrace,
- d) navrhuje dílčí opatření a podněty v oblasti romské integrace,
- e) schvaluje pravidelné roční analýzy a hodnocení postavení romské menšiny v České republice, včetně vyhodnocení plnění přijatých usnesení vlády,
- f) doporučuje výhledy priorit dotační politiky státu v oblasti romské integrace, včetně návrhu výše výdajů v této oblasti a jejich rozdělení,
- g) projednává návrhy v oblasti metodické podpory činnosti krajských koordinátorů pro romské záležitosti, romských poradců, terénních pracovníků a asistentů,
- h) zajišťuje jednání s mezinárodními vládními i nevládními organizacemi a institucemi, Evropskou unií a orgány členských států EU a dalších států v oblasti romské integrace,
- i) seznamuje veřejnost s otázkou romské integrace a podporuje informovanost a osvětu nejen pro romskou menšinu,
- j) pravidelně sleduje a vyhodnocuje práci Odboru pro sociální začleňování (dále jen Agentura),
- k) vyjadřuje se k výběru lokalit (obcí), ve kterých bude Agentura působit,
- l) projednává výroční zprávu Agentury.

Výchozím dokumentem Rady je Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 - 2030, která byla schválena usnesením vlády ze dne 10. května 2021 č. 447. Nový strategický dokument nahrazuje a navazuje na předchozí Strategii romské integrace do roku 2020. Dále je vypracovávána Zpráva o stavu romské menšiny v ČR, která je předkládána vládě na vědomí a sleduje vývoj situace Romů v různých sférách života, jako je vzdělání, zaměstnanost, zdraví, bydlení apod..

Rada při své činnosti spolupracuje s orgány státní správy. Především se jedná o Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo zahraničních věcí. Všechny uvedené rezorty mají zároveň své zástupce v Radě (viz dále). Dále také Rada spolupracuje s Muzeem romské kultury, Kanceláří veřejného ochránce práv, Asociací krajů ČR, Svazem měst a obcí ČR, vzdělávacími institucemi a dalšími.

2. Předseda a členové Rady

K 31. prosinci 2023 měla Rada 29 členů (viz tabulka 1). Členy Rady jsou předseda Rady, 2 místopředsedové a další členové Rady. Při jmenování členů Rady je uplatňován princip parity, to znamená, že nejméně polovinu členů Rady tvoří zástupci romské občanské společnosti.

Funkční období členů z řad představitelů občanské společnosti je podle čl. 3 odst. 5 platného Statutu Rady čtyřleté. Tito členové Rady po skončení funkčního období vykonávají funkci členů Rady až do té doby, než jsou jmenováni členové noví. Funkční období členů Rady podle čl. 3 odst. 3 písm. a) až h) Statutu Rady trvá po dobu výkonu jejich funkce, pokud není skončeno dříve podle čl. 3 odst. 6 tohoto Statutu.

Dle čl. 3 odst. 2 Statutu Rady je jejím předsedou člen vlády ČR, v jehož působnosti jsou lidská práva a rovné příležitosti. V případě, že nebude žádný člen vlády agendou pověřen, je předsedou Rady předseda vlády. V souladu s tímto ustanovením Statutu Rady vykonává od 17. prosince 2021 funkci předsedy Rady předseda vlády Petr Fiala.

Tabulka 1 Složení Rady v roce 2023 (stav k 31.12.2023)

jméno	funkce v reprezentované instituci	funkce v Radě	členem Rady
Fiala Petr	předseda vlády ČR	předseda	od 12/2021
Fuková Lucie	vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny	místopředsedkyně	od 12/2022
Šimáčková – Laurenčíková Klára	zmocněnkyně vlády pro lidská práva		do 12/2022
Kotalíková Jana	vedoucí Úřadu vlády ČR	členka	od 5/2022
Marian Jurečka	ministr, Ministerstvo práce a sociálních věcí	člen	od 12/2021
Bek Mikuláš	ministr, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	člen	od 5/2023
Balaš Vladimír			do 5/2023
Baxa Martin	ministr, Ministerstvo kultury	člen	od 12/2021
Bartoš Ivan	ministr, Ministerstvo pro místní rozvoj	člen	od 12/2021
Rakušan Vít	ministr, Ministerstvo vnitra	člen	od 12/2021
Valenta Jiří	náměstek, Ministerstvo financí	člen	od 6/2022
Konecký David	vrchní ředitel sekce bezpečnostní a multilaterální, Ministerstvo zahraničních věcí	člen	od 10/2023
Povejšil Martin			do 8/2023
Škampová Venuše	náměstkyně, Ministerstvo zdravotnictví	členka	od 12/2023
Vašáková Martina			do 4/2022
Franěk Michal	náměstek, Ministerstvo spravedlnosti	člen	od 12/2019
Navrátil Jiří	Asociace krajů ČR	člen	od 6/2017
Vrbický Pavel	Svaz měst a obcí ČR	člen	od 12/2023
Škarka Daniel			do 12/2023
Horváthová Jana	Muzeum romské kultury	členka	od 5/2014
Křeček Stanislav	Kancelář Veřejného ochránce práv	člen	od 9/2022
Strouhal Václav	zástupce krajských koordinátorů pro romské záležitosti	člen	od 12/2019
Sigmund Heráková Alica	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 3/2018
Kaleja Martin	zástupce občanské společnosti	člen	od 5/2014
Oláh Štefan	zástupce občanské společnosti	člen	od 3/2018

Stojka Josef	zástupce občanské společnosti	člen	od 3/2018
Guži Zdeněk	zástupce občanské společnosti	místopředseda	od 1/2019
Husák Jan	zástupce občanské společnosti	člen	od 1/2019
Slanina Simon	zástupce občanské společnosti	člen	od 1/2019
Ščuka Tomáš	zástupce občanské společnosti	člen	od 1/2019
Oláh Štefan	zástupce občanské společnosti	člen	od 3/2018
Čermák Vladimír	zástupce občanské společnosti	člen	od 9/2020
Drbohlavová Gronzíková Alena	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 9/2020
Albert Gwendolyn	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 9/2020

3. Sekretariát Rady

Funci sekretariátu Rady vykonává Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, které bylo v roce 2023 součástí Odboru lidských práv a ochrany menšin Úřadu vlády ČR. Vzhledem k tomu, že Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, vykonává, mj. funkci sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, není počet systemizovaných a pracovních míst přesně určen pro výkon funkce sekretariátu Rady. Nicméně, v roce 2023 se agendě romské menšiny věnovali především zaměstnanci uvedení v tabulce 2. Činnost Oddělení je podrobně vymezena v Organizačním řádu Úřadu vlády České republiky.

Tabulka 2 Zaměstnanci sekretariátu Rady v roce 2023 (stav k 31. 12. 2023)

jméno	funkce	odpovědnost
Kateřina Bursíková Jacques od 7. 8. 2023	vrchní vládní rada, vedoucí oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - tajemnice Rady - koncepční a odborná práce - mezinárodní spolupráce
Denisa Černohousová	vrchní vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - tajemnice Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce - organizace a koordinace dotačních řízení v rámci dotačních programů ÚV ČR
Dieu Thuy Nguyen	vrchní vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování dopadu státní politiky na postavení Romů ve společnosti - mezinárodní spolupráce - příprava podkladových materiálů pro jednání Rady - připomínková řízení a stanoviska k materiálům určeným pro jednání vlády ČR - analytická, koncepční a metodická činnost a příprava metodických dokumentů vztahujících se ke Strategii romské integrace 2021+ - tajemnice Výboru pro naplňování SRI - tajemnice Výboru zdravotně-sociálního - tajemnice Výboru pro zaměstnanost Romů
Petr Chytil do 30. 4. 2023	vrchní vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - tajemník Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora terénní práce - tajemník Pracovní skupiny krajských koordinátorů - tajemník Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti - zajištění metodického vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti - tajemník Pracovní skupiny pro bezpečnost - tajemník Výboru pro vzdělávání Romů

		- tajemník Pracovní skupiny pro mládež a další politiky EU
Martina Seidlová od 17. 7. 2023	vrchní vládní rada	- tajemnice Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora terénní práce - tajemnice Pracovní skupiny krajských koordinátorů - tajemnice Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti - zajištění metodického vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti - tajemnice Pracovní skupiny pro bezpečnost - tajemnice Výboru pro vzdělávání Romů
Rut Dvořáková od 16. 12. 2023	vrchní vládní rada	- tajemnice Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora terénní práce - tajemnice Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování
Veronika Mácová	DPČ	- administrativní činnost v rámci dotačního řízení

Pracovníci sekretariátu Rady se v rámci své činnosti rovněž účastnili zasedání pracovních skupin, výborů a dotačních komisí zřízených v jiných rezortech státní správy. Nominace do konkrétních pracovních orgánů zobrazuje tabulka č. 3.

Tabulka 3 Přehled zaměstnanců sekretariátu jmenovaných do pracovních orgánů mimo Úřad vlády ČR (stav k 31. 12. 2023)

název pracovního orgánu	zřizovatel	jmenovaný zaměstnanec
Dotační komise - Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin	MK	Černohousová Denisa
Republikový výbor pro prevenci kriminality	MV	Seidlová Martina (náhradnice)
Síť Národních kontaktních míst pro romskou integraci	EK	Dieu Thuy Nguyen
Dotační komise - Podpora integrace příslušníků romské menšiny	MK	Rut Dvořáková
Dotační komise - Republikový výbor pro prevenci kriminality	MV	Seidlová Martina (náhradnice)

Sekretariát Rady kromě výkonu a koordinace agendy romské menšiny plní i funkci sekretariátu jejích pěti výborů a dvou pracovních skupin (viz kapitola 4. Přehled činnosti). Dále se sekretariát podílí na administrativním zajištění dotačního řízení v rámci dotačních programů Podpora koordinátorů pro romské záležitosti, Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce. K tomuto účelu jsou při Radě zřízeny tři Komise pro hodnocení projektů.

4. Přehled činnosti Rady

V roce 2023 se konaly dvě zasedání Rady.

První zasedání Rady proběhlo 11. dubna 2023. Rada projednala především následující body:

1. Představení zmocněnkyně vlády pro záležitosti romské menšiny
2. Aktuální vývoj odškodnění obětí neoprávněných sterilizací
3. Představení aktivit UNICEF v ČR pro ukrajinské uprchlíky a další zranitelné skupiny dětí v České republice
4. Nominace zástupců romské menšiny v Radě vlády pro národnostní menšiny, stálými hosty Rady

5. Změna Statutu Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování a Statutu Výboru pro naplňování Strategie romské integrace

Na jednání Rady dne 11. dubna 2023 byla přijata následující usnesení:

Usnesení č. 1/2023

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 11. 4. 2023

ke zlepšení spolupráce mezi Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a Radou vlády pro národnostní menšiny v romské agendě

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

s dílem usilovat o zlepšení spolupráce mezi Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a Radou vlády pro národnostní menšiny v romské agendě Rada vítá návrh, aby byli přizváni jako stáli hosté Rady romští členové Rady vlády pro národnostní menšiny.

Usnesení č. 2/2023

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 11. 4. 2023

ke změnám Statutu Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny schvaluje změny statutu Monitorovacího výboru pro činnost Agentury.

Usnesení č. 3/2023

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 11. 4. 2023

ke změnám Statutu Výboru pro naplňování strategie romské integrace

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny schvaluje změny statutu Výboru pro naplňování strategie romské integrace

Usnesení č. 4/2023

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 11. 4. 2023

k začlenění dějin a kultury Romů do kurikulární reformy

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny navrhuje vládě ČR, aby uložila MŠMT ČR, aby v rámci revize rámcových vzdělávacích programů byla do jejich obsahu zahrnuta historie a kultura romského národa.

Druhé zasedání Rady se konalo prezenčně 19. října 2023. Rada projednala především následující body:

1. Prezentace Krizového informačního týmu (KRIT) Ministerstva vnitra a jeho komunikačních doporučení
2. Představení Expertní skupiny k prevenci a deeskalaci předsudečného násilí
3. Představení Platformy k zapojování Romů a spolupráci na lokální úrovni
4. Informace o činnosti Výboru zdravotně-sociálního

5. Informace o průběhu revize Rámcových vzdělávacích programů a zařazení výuky o historii a kultuře Romů do RVP
6. Informace o průběhu odškodnění obětí protiprávních sterilizací

Na jednání Rady dne 19. října 2023 byla přijata následující usnesení:

Usnesení č. 5/2023

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 19. 10. 2023

K příloze č. 4 – seznamu skupin zvláště potřebných osob návrhu zákona o podpoře v bydlení

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. **podporuje** uplatněnou připomínku zmocněnkyně vlády pro záležitosti romské menšiny k příloze č. 4 návrhu zákona o podpoře v bydlení – seznamu skupin zvláště potřebných osob a v daném ohledu
 - a. **doporučuje** Ministerstvu pro místní rozvoj a Ministerstvu práce a sociálních věcí do přílohy č. 4 – seznamu skupin zvláště potřebných osob přidat skupinu osob diskriminovaných na trhu s bydlením z důvodu svého domnělého nebo skutečného etnického původu za účelem zvýšení ochrany a zajištění pojistky pro tyto osoby v navrhovaném systému podpory;
- II. **vyzývá** Ministerstvo pro místní rozvoj a případně Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby
 - a. v důvodové zprávě k návrhu zákona o podpoře v bydlení a Metodikách pro kontaktní místa zahrnula příkladný výčet skupin osob diskriminovaných na trhu s bydlením, do kterého zařadí Romy;
 - b. v Metodikách pro kontaktní místa zavedla princip, na základě kterého na žadatele o podporu v bydlení z řad osob diskriminovaných na trhu s bydlením nebudou kladeny přílišně zatěžující překážky ve věci prokazování diskriminace;
 - c. při přípravě a provádění zákona o podpoře v bydlení vzala na vědomí data a výzkumy prokazující skutečnost, že se Romové na trhu s bydlením potýkají s vysokou mírou diskriminace a sociálního vyloučení;
 - d. při přípravě a provádění zákona o podpoře v bydlení implementovala dílčí mezinárodní závazky ČR týkající se postavení Romů v oblasti bydlení - rozhodnutí Evropského výboru pro sociální práva ve věci ERTF k situaci Romů v oblasti bydlení a Závěry Rady EU o opatřeních k zajištění rovného přístupu Romů k adekvátnímu a desegregovanému bydlení a k řešení problematiky segregovaných osad.

Usnesení č. 6/2023 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

ze dne 19. 10. 2023

k začlenění dějin a kultury Romů do kurikulární reformy

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. **žádá** MŠMT ČR a NPI ČR, aby

- a. v rámci revize rámcových vzdělávacích programů (RVP) byla do jejich obsahu zahrnuta historie a kultura romského národa;
 - b. při revizi RVP implementovaly dílčí mezinárodní závazky ČR související s jejím členstvím v Radě Evropy a jejího Výboru expertů pro problematiku Romů a Travelerů (ADI-ROM) a dále „Doporučením Výboru ministrů členským státům o začlenění dějin Romů a/nebo kočovníků do školních osnov a učebních materiálů“
 - c. Informovaly Radu vlády pro záležitosti romské menšiny o postupu a časovém rámci procesu zahrnutí romské historie a kultury do revidovaných RVP do 31.12.2023
- II. pověřuje** zmocněnkyni vlády pro záležitosti romské menšiny a místopředsdkyni Rady vlády pro záležitosti romské menšiny Lucii Fukovou, aby se s žádostí v bodě I. usnesení obrátila na MŠMT a NPI ČR.

Další aktivity občanských členů Rady

V průběhu roku 2023 se občanskí členové Rady nad rámec zasedání Rady účastnili zasedání Výborů a Pracovních skupin zřízených Radou a zasedání pracovních orgánů zřízených v jiných orgánech státní správy, jako jsou např. dotační komise zřízené pro hodnocení projektů v rámci dotačních programů na podporu integrace romské menšiny při Ministerstvu kultury či zasedání monitorovacích výborů operačních programů.

Kromě výše zmíněného byli občanskí členové Rady také velmi aktivní v připomínkování nelegislativních i legislativních návrhů státní správy, jako je návrh zákona o podpoře v bydlení, komunikační doporučení MV ČR a MMR pro obce k tématu interetnického napětí, Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2022, Vyhodnocení Strategie romské integrace do roku 2020 a Informace o naplňování Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030 v roce 2022.

Během roku 2023 také proběhlo několik neformálních zasedání občanské části Rady, v rámci kterých byly diskutovány aktuální problémy romské menšiny, včetně fungování Rady samotné, její komunikace směrem k veřejnosti a většího propojení výstupů Výborů a Pracovních skupin směrem k Radě.

4.1. Výbory a pracovní skupiny Rady

Tabulka 4 Četnost zasedání výborů a pracovních skupin v roce 2023

Výbor nebo Pracovní skupina	Počet jednání v roce 2022
Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování	1
Výbor zdravotně-sociální	2
Výbor pro naplňování strategie romské integrace	1
Výbor pro zaměstnanost Romů	0
Výbor pro vzdělávání Romů	1
Pracovní skupina pro mládež a další politiky EU vůči Romům	0
Pracovní skupina pro bezpečnost	0

Ve smyslu čl. 6 a 8 Statutu Rady působilo v roce 2023 při Radě pět výborů, a to:

- Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování
- Výbor zdravotně-sociální
- Výbor pro zaměstnanost Romů
- Výbor pro vzdělávání Romů

- Výbor pro naplňování strategie romské integrace

Informace o jednáních výborů a pracovních skupin jsou uvedeny na webových stránkách www.vlada.cz

5. Výstupy

Všechny výstupy Rady a jejího sekretariátu jsou pravidelně zveřejňovány na webové stránce vlády ČR: <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/zalezitosti-romske-komunity/uvod-5779/>.

5.1. Legislativní a nelegislativní materiály

V roce 2023 byly vypracovány tyto materiály:

- Zpráva o stavu romské menšiny za rok 2022

Vláda vzala Zprávu o stavu romské menšiny za rok 2022 na vědomí usnesením vlády č. 110 ze dne 14. února 2024. Zpráva vychází z podkladů, které pro její zpracování poskytly jednotlivé resorty a krajské úřady. Významnými zdroji informací byly také výzkumné zprávy a studie, které obsahují nové statistické údaje a poznatky o situaci Romů v ČR jako například šetření „Vytvoření systému sběru kvantitativních dat pro vyhodnocení situace Romů v české společnosti“ Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí.

- Vyhodnocení Strategie romské integrace do roku 2020
- Informace o naplňování Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030 v roce 2022
- Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro záležitosti romské menšiny za rok 2022

6. Rozdělení dotací

Sekretariát Rady v roce 2023 opět zajišťoval administrativní chod spojený s dotačním řízením v rámci dotačních programů Podpora koordinátorů pro romské záležitosti, Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.

Program Podpora koordinátorů pro romské záležitosti je realizován na základě usnesení vlády ze dne 14. června 2010 č. 461 ke Zprávě o stavu romských komunit v České republice za rok 2009. Vláda ČR tímto usnesením uložila vedoucímu Úřadu vlády uvolňovat každoročně v rámci schváleného rozpočtu kapitoly 304 – Úřad vlády finanční prostředky krajům prostřednictvím dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti. Program je v souladu s naplňováním strategického cíle zaměřeného na oblast podpory integrace Romů na krajské a místní úrovni a boj proti sociálnímu vyloučení, který je uveden ve Strategii romské integrace 2021-2030.

Funkce krajských koordinátorů pro romské záležitosti je zřizována krajskými úřady na základě ustanovení § 67 odst. 1 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 6 odst. 7 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, krajský úřad řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti.

V rámci dotačního programu pro rok 2023 bylo zajištěno financování pozice krajského koordinátora včetně jeho potřeb v celkové výši podpory 5.775.000 Kč.

Program Podpora terénní práce je realizován od roku 2000. Účelem programu Podpora terénní práce pro rok 2023 bylo podpořit obce ve zřízení pozice terénního pracovníka pracujícího s romskou menšinou, kterého by zaměstnávala přímo obec nebo příspěvková organizace obce. Program byl pro rok 2023 nastaven tak, aby podporu ze státního rozpočtu získaly především obce, které usilují o integraci Romů a současně nemají vlastní personální kapacity, nebo jim finanční situace neumožňuje zajistit v obci terénní práci.

V roce 2023 celková výše vyplacených finančních prostředků v tomto dotačním programu činila 9.976.740 Kč. Celkem bylo v podpořených obcích vytvořeno 33 úvazků terénních pracovníků v 26 obcích s průměrnou výší úvazku 0,91.

Dotační program Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce vznikl v návaznosti na usnesení vlády ze dne 5. srpna 2002 č. 761 k Návrhu akčního plánu k omezení žádostí příslušníků romské komunity z ČR o azyl v zemích EU a Norsku.

Dotační program je preventivního charakteru a je určen pro neziskové organizace (spolky, ústavy, církevní právnické osoby, obecně prospěšné společnosti, nadace nebo nadační fondy) na realizaci neinvestičních projektů podporujících příslušníky romské komunity a obyvatele sociálně vyloučených lokalit (SVL). Program se zaměřuje na podporu a pomoc Romům s cílem předcházet sociálnímu vyloučení a odstraňování jeho důsledků. Dotační program je rozčleněn do dvou okruhů, v rámci nichž jsou podporovány projekty využívající principy komunitní práce a aktivity, které doplňují sociální programy a sociální služby. Podpořené projekty využívající principy komunitní práce v romských lokalitách poskytují podporu a pomoc lidem žijícím v romských komunitách/lokalitách k získávání dovedností řešit svoji situaci vlastními silami. Doplnkovou součástí projektů mohla být i edukační a informativní činnost.

V rámci dotačního programu bylo v roce 2023 podpořeno 11 organizací v celkové výši 8.546.371 Kč. V roce 2023 pracovalo 9 projektů s metodou komunitní práce a 2 projekty byly zaměřené na aktivity doplňující terénní práci, sociální programy a sociální služby. Z pohledu územního rozložení bylo v rámci projektů podpořeno 21 lokalit. Ve všech projektech byla zformována jádrová skupina (některé projekty měly i více jádrových skupin), díky níž ve spolupráci s komunitními pracovníky docházelo k aktivizaci a soběstačnosti členů komunity. V rámci projektů se uskutečnily jak pravidelně opakující se aktivity, tak i jednorázové komunitní akce, které iniciovala většinou sama cílová/jádrová skupina. Pravidelně opakující se aktivity se nejčastěji uskutečňovaly v rámci komunitních center, jednalo se zejména o tvořivé dílny a pohybové aktivity.

7. Zahraničí

V roce 2023 se pracovníci Sekretariátu Rady zúčastnili dvou zahraničních pracovních cest. Cesty souvisely především se zapojením České republiky do práce mezinárodních či unijních orgánů a pracovních skupin, které se zabývají postavením Romů a otázkami národnostních menšin. Konkrétně se první cesta týkala účasti na tréninkovém kurzu projektu Inkluzivní školy: Dosáhnout změny pro romské děti (INSCHOOL) v Budapešti v Maďarsku. Projekt INSCHOOL je společným projektem Rady Evropy a Evropské unie. Cílem tréninkového kurzu bylo zvýšit kompetenci účastníku v procesu vytváření politik vzdělávání založených na inkluzivních vzdělávacích hodnotách, datech a výzkumu.

Druhá cesta se týkala jednání Národní kontaktních míst pro integraci Romů a setkání Platformy pro romskou inkluzi v Madridu ve Španělsku.

8. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Dle čl. 12 Statutu Rady náklady na činnost Rady a jejích orgánů jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády ČR. Členové Rady mají nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů vynaložených v souvislosti s činností Rady, výborů nebo dočasných pracovních skupin, v souladu s platnými právními předpisy.

Členové Rady nemají nárok na plat za výkon funkce člena Rady, výborů nebo dočasných pracovních skupin.

Tabulka 5 Výdaje na činnost sekretariátu Rady (v Kč)

Mzdy a platy zaměstnanců		2 460 178, 00 Kč
Povinné pojistné		824 086, 00 Kč
Výdaje za tuzemské služební cesty		7 773, 00 Kč
Výdaje za zahraniční služební cesty		2 399,37 Kč
Odměny členům PPOV		0, 00 Kč
Cestovné členů Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny		2 929, 00 Kč
Externí zakázky sledované podle PPOV celkem		59 911, 00 Kč
z toho	DPP	54 161, 00 Kč
	DPČ (včetně povinného pojištění)	0, 00 Kč
	fakturované (včetně překladů)	5 750, 00 Kč
Telefony		20 952, 82 Kč
Pohoštění		13 000, 00 Kč
Polygrafické služby		0, 00 Kč
Náklady na vzdělávací akce		11 404, 58 Kč
Celkem		3 402 633, 77 Kč

Tabulka 6 Počet zaměstnanců podle platových tříd k 31.12.2023

Počet zaměstnanců dle platových tříd k 31. 12. 2023		z toho na částečný úvazek
Tř. 9		
Tř. 12		
Tř. 13		
Tř. 14	5	
Celkem	5	

9. Plán činnosti a rozpočet

Sekretariát Rady se v roce 2024 bude soustředit především na dohled implementace Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 – 2030. Zásadním úkolem sekretariátu Rady bude v roce 2024 provést první revizi Strategie. Proces revize Strategie bude probíhat po celý rok 2024 a budou do něj zapojeni členové a členky Rady a jejich výborů a pracovních skupin a také zástupci ministerstev a občanské společnosti. Dále pak budou plněny úkoly vyplývající z plánu nelegislativních úkolů vlády na rok 2024 a z usnesení Rady. Mezi úkoly vyplývající z Plánu nelegislativních úkolů vlády pro rok 2024 a z usnesení Rady patří zejména vypracování Informace o plnění Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 – 2030. Cílem Sekretariátu Rady v rámci této agendy je spolupracovat s vládní zmocněnkyní pro záležitosti romské menšiny a v maximální možné míře podpořit její aktivity.

V souvislosti s úkoly vyplývajícími z mezinárodních závazků je v roce 2024 očekáváno nadále vykonávat činnost Národního kontaktního místa pro integraci Romů; zastupovat Českou republiku v Expertním výboru Rady Evropy k romským záležitostem (ADI-ROM) a s tím související spolupráce v rámci plánovaných tematických skupin, spolupráce s orgány OSN (Úřadem vysoké komisařky OSN pro lidská práva, UNDP) v oblasti začleňování Romů; koordinace naplňování Akčního plánu OBSE na zlepšení situace Romů a Sintů.

Samostatným úkolem v roce 2024 je podpora procesu schvalování a přijetí právně nezávazné definice anticiganismu poradními orgány vlády, vládou a parlamentem ČR.

Další prioritou Sekretariátu Rady je i nadále zajišťovat metodické vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a podporovat plnění úkolů napomáhajících výkonu práv a integraci příslušníků romské komunity do společnosti na úrovni obcí a krajů, jejichž rozsah je vymezen v § 6 odst. 7 a 8 zákona č. 273/2001 Sb., *o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. Dále pak i nadále realizovat dotační programy na podporu integrace Romů.

Předpokládané výdaje na činnost sekretariátu Rady jsou obdobné, jako výdaje za rok 2023.